

Bilag til
SOCDIR

16. januar

2015

Punkt 3

- Bilag 1: Status på kommunernes brug af taleinstituttet ultimo 2014

Punkt 4

- Bilag 2: Notat om Ankestyrelsens principafgørelse af 261114

Notat

Til Kommunerne i Nordjylland
Kopi til Indtast Kopi til
Fra Sidse Kristina Kristensen
Sagsnr. Indtast sagsnr.

Økonomiafsnittet
Ældre- og Handicapforvaltningen
Danmarksgade 17
9100 Aalborg (Postboks)
Init.: SIKK

8. januar 2015

Status på kommunernes brug af Taleinstituttet / Hjerneskadecenter Nordjylland

Det tidligere regionale Taleinstitut blev overdraget til Aalborg Kommune pr. 1. januar 2014. De nordjyske kommuner har forpligtet sig til kollektivt at opretholde et forbrug af ydelser i 2014 og 2015, der kan sikre den faglige bæredygtighed. I finansieringsmodellen har kommunerne forpligtet sig til et forbrug på 16,4 mio. kr. og en objektiv finansiering på 4,7 mio. kr., dvs. en samlet finansiering på 21,1 mio. kr.

Med denne opgørelse gøres status for kommunernes forbrug i 2014. Kommunernes faktiske forbrug er i tabellen nedenfor sammenlignet med kommunernes forpligtende forbrug samt andelen af den objektive finansiering.

Opgørelsen viser at et samlet forbrug på i alt 16,9 mio. kr. for kommunerne under et, svarende til 103% af det forpligtende forbrug. Forbruget fordeler sig dog ikke ligeligt på kommunerne. Seks kommuner har et forbrug, der matcher eller overstiger det forpligtende forbrug. De resterende fem kommuner har brugt færre ydelser end forventet.

Tabel 1: Forbrug 2014 sammenholdt med aftalt finansieringsmodel

Kommune	Aftalt finansieringsmodel			Aktuelt forbrug			
	Forpligten- de forbrug	Objektiv finansiering	Samlet fi- nansiering	Hjerneskade- området	Tale/sprog- området	Samlet forbrug	%
Brønderslev	1.611.378	466.083	2.077.461	427.716	1.169.059	1.596.775	99%
Frederikshavn	1.062.208	307.239	1.369.447	95.200	543.102	638.302	60%
Hjørring	2.150.257	621.951	2.772.208	136.908	1.855.292	1.992.200	93%
Jammerbugt	1.080.479	312.523	1.393.002	502.893	812.886	1.315.779	122%
Læsø	-	-	-	111.515	14.480	125.995	
Mariagerfjord	540.590	156.363	696.953	41.151	202.630	243.781	45%
Morsø	118.493	34.274	152.767	-	-	-	0%
Rebild	1.167.402	337.665	1.505.067	1.102.161	427.763	1.529.924	131%
Thisted	126.024	36.452	162.476	34.023	65.160	99.183	79%
Vesthimmerland	455.796	131.837	587.633	43.666	142.916	186.582	41%
Aalborg	8.048.328	2.327.940	10.376.268	5.553.317	3.623.294	9.176.611	114%
I alt	16.360.955	4.732.327	21.093.282	8.048.550	8.856.582	16.905.132	103%

Det faktiske forbrug viser, at der er brug for en underskudsdekning på i alt 4,2 mio. kr. Beløbet fordeler sig med i alt 1,3 mio. kr. vedrørende det forpligtende forbrug for syv kommuner og et restbeløb på 2,9 mio. kr., der finansieres objektivt. Det samlede årsforbrug 2014 og den nødvendige restfinansiering er opgjort i tabellen nedenfor.

Tabel 2: Samlet forbrug 2014 og nødvendig restfinansiering jf. aftalt finansieringsmodel

Kommune	Aftalt finansieringsmodel			Årsresultat	Restfinansiering	
	Forpligten- de forbrug	Objektiv finansiering	Samlet fi- nansiering	Faktisk års- forbrug	Rest, forplig- tende forbrug	Rest, objektiv finansiering
Brønderslev	1.611.378	466.083	2.077.461	1.596.775	14.603	442.887
Frederikshavn	1.062.208	307.239	1.369.447	638.302	423.906	291.948
Hjørring	2.150.257	621.951	2.772.208	1.992.200	158.057	590.997
Jammerbugt	1.080.479	312.523	1.393.002	1.315.779	-	73.380
Læsø	-	-	-	125.995	-	-
Mariagerfjord	540.590	156.363	696.953	243.781	296.809	148.581
Morsø	118.493	34.274	152.767	-	118.493	32.568
Rebild	1.167.402	337.665	1.505.067	1.529.924	-	-
Thisted	126.024	36.452	162.476	99.183	26.841	34.638
Vesthimmerland	455.796	131.837	587.633	186.582	269.214	125.276
Aalborg	8.048.328	2.327.940	10.376.268	9.176.611	-	1.139.952
I alt	16.360.955	4.732.327	21.093.282	16.905.132	1.307.923	2.880.227

Restfinansiering vedr. forpligtende forbrug og den objektive finansiering jf tabellen ovenfor vil blive opkrævet hos kommunerne snarrest muligt med henblik på at kommunerne kan få udgiften med i regnskab 2014.

NOTAT om Ankestyrelsens principafgørelse af 26.11.2014 om almenboliglovens § 105 kontra servicelovens § 108.

Ankestyrelsen udsendte 26. november 2014 en principafgørelse om, at borgere med en væsentlig funktionsnedsættelse i visse situationer *ikke* lovligt kan placeres i et botilbud, oprettet efter almenboligloven, men skal placeres i et botilbud oprettet i henhold til servicelovens § 108.

Ankestyrelsens afgørelse har betydning for vores håndtering af botilbud i fremtiden – i princippet også midlertidige pladser. Afgørelsen er dog umiddelbart ikke så alvorlig som vi havde frygtet. For nogle måneder siden havde vi en skriftveksling med Ankestyrelsen om fortolkningen af almenboliglovens § 105 kontra servicelovens § 108, og på det tidspunkt havde Ankestyrelsen tilsyneladende en opfattelse af, at botilbud i almenboliger måtte være undtagelsen. Denne opfattelse har Ankestyrelsen forladt og har åbnet mulighed for, at borgere med et vist funktionstab også kan være i et botilbud, der er finansieret efter almenboligloven.

Ankestyrelsen henviser som baggrund for sin principafgørelse til 3 konkrete sager, hvor

- borgeren havde en meget betydelig nedsat funktionsevne
- den voksne borger havde en udviklingsalder svarende til et barn på 1-4 år
- borgeren havde et omfattende behov for hjælp til almindelige, daglige funktioner
- behovet ikke kunne dækkes på anden vis end i et botilbud efter servicelovens § 108
- borgeren var udadreagerende, og ødelagde køkken og toilet.
- den nedsatte funktionsevne var af en sådan beskaffenhed, at borgeren ikke var i stand til at påtage sig de forpligtelser eller udnytte de rettigheder, der følger af lejeforholdet.
- borgeren ikke kunne udnytte et køkken eller bad og havde behov for et mindre værelse tæt på fællesarealerne og personalet.

Juridisk bedømmelse af principafgørelsen

Ankestyrelsens afgørelse viser desværre kun *resultatet* af de overvejelser Ankestyrelsen må have gjort sig, før afgørelsen blev udsendt. Der er ingen angivelse af, hvorledes Ankestyrelsen er nået frem til resultatet. Der er ingen henvisninger til lovregler eller forarbejder – ingen argumentation eller begrundelse, og derfor ingen forklaring på, hvorfor kommunerne bedre skulle kunne løse de udfordringer i sagerne, der er beskrevet i ovennævnte ”pinde” i et §108-tilbud frem for et botilbud finansieret efter almenboligloven. Det synes som om, Ankestyrelsen har en opfattelse af, at personalesammensætningen, personaleressourcerne og bygningernes udformning er forskellig i boliger opført efter almenboligloven og efter serviceloven, og det er naturligvis ikke tilfældet.

Vi er juridisk set enige med Ankestyrelsen i, at der *kan* være borgere, der har en funktionsevne af en sådan beskaffenhed, at det generelt set er bedre for disse borgere at være i et § 108-tilbud end i et botilbud opført efter almenboligloven. Vi tænker her specielt på borgere, der er udadreagerende i forhold til bygningsdele – f.eks. i form af slag/spark mod døre, vægge og installationer. I disse situationer vil borgeren i en almenbolig personligt skulle erstatte skaderne, mens det i en § 108-bolig som udgangspunkt vil være kommunens udgift. Det *kan* også være borgere, der har behov for en så særlig individuel og måske skiftende indretning af botilbuddets fællesarealer, at det reelt ikke vil kunne lade sig gøre i et botilbud opført efter almenboligloven. Men udover disse specielle situationer har vi meget svært ved at forstå Ankestyrelsens resultat.

Umiddelbare konsekvenser af principafgørelsen

Kommunerne har pligt til at indrette deres praksis efter Ankestyrelsens principafgørelser, så længe afgørelsen ikke er blevet underkendt af domstolene.

Betyder det så, at vi skal lave alt om? Nej, slet ikke – principafgørelsen slår efter en umiddelbar fortolkning kun fast, at der er en diffust beskrevet gruppe borgere med betydeligt nedsat funktionsevne (ikke alle), der kun kan tilbydes et §108-botilbud. Afgørelsen slår *ikke* fast, at vi skal flytte borgere væk fra de tilbud, de allerede er i. Afgørelsen retter sig derfor kun mod fremtidige¹ (ind)flytninger af borgere i botilbud opført efter almenboligloven.

Note ¹

Imidlertid må vi forvente, at et mindre antal pårørende/værger vil blive inspireret af afgørelsen til at kræve en flytning af beboere i et alment botilbud med begrundelsen, at deres søn/datter/bror/søster m.v. er ulovligt anbragt i en almenbolig. Før 2013 flyttede vi i forbindelse med nedlæggelse af botilbud og oprettelse af nyt botilbud blot beboerne over uden tilladelse fra Statsforvaltningen (dengang Det Sociale Nævn). Det var den praksis Ankestyrelsen indtil medio 2013 mundtligt havde sagt god for.

Ankestyrelsen slog imidlertid medio 2013 fast, at også sådanne flytninger skulle indbringes for Statsforvaltningen. Siden denne udmelding er alle magtflytninger blevet forelagt for Statsforvaltningen.

Vi har med andre ord et antal beboere i almene botilbud, hvor vi ikke kan fremvise en tilladelse fra Statsforvaltningen, og her kan vi risikere at blive underkendt, hvis sagerne nu bliver indbragt for Statsforvaltningen.

I virkeligheden giver principafgørelsen således ret vidde og diffuse rammer, hvilket typisk er en fordel for os. Problemet er imidlertid, at enhver borger, der kommer i nærheden af grænseområdet for principafgørelsen i forvejen er omfattet af servicelovens magtregler og derfor kun kan flyttes via en tilladelse fra Statsforvaltningen. Det betyder reelt, at det bliver Statsforvaltningens - ikke vores - fortolkning af Ankestyrelsens principafgørelse, der bliver afgørende for, hvor mange borgere, der i fremtiden ikke kan flyttes til et alment botilbud.

Statsforvaltningen er bundet af Ankestyrelsens principafgørelse og vil i princippet – worst case – kunne fortolke principafgørelsen indskrænkende og dermed give os meget stramme rammer.

Vi har allerede nu den første ”prøvesag” på vej til Statsforvaltningen – en 25-årig med massive psykiske problemer – hvor vi vil pege på et botilbud finansieret efter almenboligloven. Efter vores tolkning er borgeren *ikke* omfattet af principafgørelsens målgruppe, og det er spændende, om Statsforvaltningen har den samme vurdering.

I givet fald vil vi kunne indbringe et afslag fra Statsforvaltningen på flytning for Ankestyrelsen. Stadfæster Ankestyrelsen afslaget, vil vi – hvis sagen er egnet hertil - kunne anlægge en sag ved domstolene. Her vil Ankestyrelsen blive tvunget til at redegøre for baggrunden for principafgørelsen.

Fremadrettede konsekvenser af principafgørelsen

Principafgørelsen vil – uanset hvor enig Statsforvaltningen måtte være med os i fortolkningen af afgørelsens rammer – betyde et større behov for § 108-tilbud ..... og reelt også § 107-tilbud, idet Ankestyrelsen samtidig har gjort klart, at borgere med et midlertidigt behov (§ 107) ikke bør være i en almenbolig. Og det vil samtidig betyde, at vi kan få problemer med at få fuld belægning på vores almene botilbud. Vi er nødt til at inddrage den problematik i boligstrategien for handicapområdet.

Indledningsvis bør vi nok ret hurtigt lave en "scanning" af, hvor mange beboere, vi har i dag, der er omfattet af den "målgruppe", som Ankestyrelsen mener ikke hører hjemme i et alment botilbud. Det vil sige beboere, der har et meget lavt udviklingsstrin (i nærheden af 1-4 år), er udadreagerende i forhold til ødelæggelse af bygningsdele eller i øvrigt har et behov, der reelt ikke kan tilgodeses i et alment botilbud (f.eks. behov for omfattende bygningsændringer udenfor vedkommendes lejlighed). På den måde kan vi få et reelt overblik over problemets omfang.

09.12.2014 Ove G. Jensen, Myndighedschef